

Parlamentul
Republicii Moldova

OS nr. 73
04.11.2023

Deputat în Parlamentul Republicii Moldova

Biroului permanent
al Parlamentului Republicii Moldova

În conformitate cu prevederile art. 73 din Constituția Republicii Moldova și art. 47 din Regulamentul Parlamentului adoptat prin Legea nr. 797/1996, se înaintează cu titlu de inițiativă legislativă, proiectul de lege pentru modificarea unor acte normative

Anexă: Proiectul de lege

Nota informativă

Deputați în Parlamentul Republicii Moldova

Olesea STAMATE

SECRETARIATUL PARLAMENTULUI REPUBLICII MOLDOVA	
D. D. P. Nr. 394	
"07"	11 2023
Ora	

LEGE
pentru modificarea unor acte normative

Parlamentul adoptă prezenta lege organică.

Art. I. – Legea nr. 252/2023 privind evaluarea externă a judecătorilor și procurorilor și modificarea unor acte normative (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2023, nr. 325-327, art. 581), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:

1. La articolul 3 alin. (1):

lit. (g) va avea următorul cuprins:

„(g) candidații care, până la 31 decembrie 2025, câștigă concursurile la funcțiile indicate la lit.b) și e);”

Se completează cu lit. (h) cu următorul cuprins:

„(h) candidații la funcțiile indicate la lit. a), c) și d) care s-au plasat pe primele două locuri în concursurile desfășurate până la 31 decembrie 2025.”

2. La articolul 11:

alineatul (6) va avea următorul cuprins:

„(6) La aprecierea corespunderii cu criteriile prevăzute la alin.(2) și (3) se ține cont de prevederile legale existente la momentul săvârșirii faptelor respective. Actele sau constatările altor entități cu competențe în domeniile respective nu au valoare prestabilită pentru comisia de evaluare. Constatările din hotărârile judecătorești irevocabile se iau în considerare în mod obligatoriu de către comisia de evaluare, cu excepția hotărârilor pe care comisia de evaluare le consideră arbitrare sau vădit nerezonabile. Comisia de evaluare se poate pronunța doar asupra încălcărilor regulilor de etică și conduită profesională, fără a se pronunța asupra legalității hotărârilor respective.”

2. la articolul 19:

alineatul (5) pct. 2) se completează cu lit. c) cu următorul cuprins:

„c) constată promovarea sau nepromovarea evaluării în cazul anulării hotărârii Consiliului respectiv emise după reluarea procedurii de evaluare.”:

la alineatul (6) cuvintele „comisia de evaluare a admis” se substituie cu cuvintele „au fost admise”.

Art. II. – La art. 13 alineatul (4) din Legea nr. 64/2023 cu privire la Curtea Supremă de Justiție (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2023, nr. 117–118, art. 190), cu modificările ulterioare, cuvintele „și cu competențele stabilite prin aceasta,” se exclud.

Art. III. – Legea nr. 65/2023 privind evaluarea externă a judecătorilor și a candidaților la funcția de judecător al Curții Supreme de Justiție (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2023, nr. 117-118, art. 192), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:

La articolul 11:

la alineatul (4) partea introductivă va avea următorul cuprins: „În procesul de evaluare a integrității financiare, comisia de evaluare poate verifica:”

alineatul (6), va avea următorul cuprins:

„(6) La aprecierea corespunderii cu criteriile prevăzute la alin.(2) și (3) se ține cont de prevederile legale existente la momentul săvârșirii faptelor respective. Actele sau constatările altor entități cu competențe în domeniile respective nu au valoare prestabilită pentru comisia de evaluare. Constatările din hotărârile judecătorești irevocabile se iau în considerare în mod obligatoriu de către comisia de evaluare, cu excepția hotărârilor pe care comisia de evaluare le consideră arbitrare sau vădit nerezonabile. Comisia de evaluare se poate pronunța doar asupra încălcărilor regulilor de etică și conduită profesională, fără a se pronunța asupra legalității hotărârilor respective.”

La articolul 18:

Alin. (1) se completează în final cu propoziția „Depunerea contestației suspendă executarea hotărârii Consiliului Superior al Magistraturii.”

alineatul (2) va avea următorul cuprins:

„(2) Contestația se depune la Curtea Supremă de Justiție și se examinează în termen de 30 de zile de un complet format din primii 3 judecători care au promovat evaluarea și nu au activat în cadrul Curții Supreme de Justiție până la data de 31 decembrie 2022.”

se completează cu alineatele (2¹) -(2²) cu următorul cuprins:

„(2¹) Curtea Supremă de Justiție:

1) respinge contestația;

2) admite contestația și:

a) dispune, o singură dată, reluarea procedurii de evaluare de către comisia de evaluare;

b) dispune, o singură dată, reluarea procedurii de evaluare de către Consiliul Superior al Magistraturii.

c) constată promovarea sau nepromovarea evaluării în cazul anulării hotărârii Consiliului Superior al Magistraturii emise după reluarea procedurii de evaluare.”

„(2²) Curtea Supremă de Justiție admite contestația doar dacă constată că, în cadrul procedurii de evaluare, au fost admise erori procedurale grave care afectează caracterul echitabil al procedurii de evaluare sau că există circumstanțe de fapt care puteau duce la promovarea sau nepromovarea evaluării.”

la alineatul (3) cuvintele „reprezentantul Comisiei de evaluare și” se exclude, iar după cuvintele „Consiliul superior al Magistraturii” se completează cu cuvintele „ și, după caz, reprezentantul Comisiei de evaluare”.

Art. IV. – Legea nr. 26/2022 privind unele măsuri aferente selectării candidaților la funcția de membru în organele de autoadministrare ale judecătorilor și procurorilor (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2022, nr. 72, art. 103), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:

Articolul 4 se completează cu alin.(3), cu următorul cuprins:

„(6) Membrii comisiilor de evaluare și șeful secretariatului acestuia beneficiază de imunitate funcțională și nu pot fi trași la răspundere pentru opinia exprimată în exercitarea mandatului și a atribuțiilor. Urmărirea penală împotriva acestora este pornită de Procurorul General, cu acordul comisiei de evaluare corespunzătoare. În cazul infracțiunilor specificate la art.243, 324–326 și 330² din Codul penal nr.985/2002, precum și în caz de infracțiune flagrantă, acordul respectiv nu este necesar.”

Art. V. – Prezenta lege intră în vigoare la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

PREȘEDINTELE PARLAMENTULUI

Nota informativă

1. Denumirea autorului și, după caz, a participanților la elaborarea proiectului

Prezentul proiect de lege este elaborat de deputații Parlamentului Republicii Moldova

2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului de act normativ și finalitățile urmărite

La data de 16 martie 2022 a fost adoptată Legea nr. 26/2022 privind unele măsuri aferente selectării candidaților la funcția de membru în organele de autoadministrare ale judecătorilor și procurorilor. La data de 30.03.2023 a fost adoptată Legea nr. 64/2023 cu privire la Curtea Supremă de Justiție. De asemenea a fost adoptată și Legea nr. 65/2023 privind evaluarea externă a judecătorilor și a candidaților la funcția de judecător al Curții Supreme de Justiție. La 17 august 2023 a fost adoptată legea privind evaluarea externă a judecătorilor și procurorilor și modificarea unor acte normative nr.252 din 17.08.2023. Astfel, prin modificările respective, se propune aducerea în concordanță a normele menționate cu recomandările formulate de Comisia de la Veneția. De asemenea, prezentul proiect de lege are drept scop uniformizarea prevederilor menționate cu cadrul legal existent.

3. Descrierea gradului de compatibilitate pentru proiectele care au ca scop armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene

Proiectul de lege nu are drept scop armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene.

4. Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi

Modificarea propusă la art. 3 are drept scop evitarea organizării concursurilor repetate pentru funcțiile de conducere din sistemul procuraturii și cel judecătoresc, în cazul în care candidatul câștigător nu va promova evaluarea. Astfel se propune ca în cazul concursurilor pentru ocuparea acestor funcții, primii doi candidați clasati în concurs să fie supuși evaluării, iar în cazul în care ambii promovează evaluarea, decizia privind selectarea câștigătorului final va fi adoptată de CSM sau CSP, respectiv.

Redacția propusă pentru art. 11 alin. (6) corespunde versiunii prezentate de Guvern și respectiv fiind formulată în baza recomandărilor Comisiei de la Veneția. Astfel, era formulată în spiritul respectării principiului neretroactivității legii, prevăzând expres faptul că trebuie să se țină cont de prevederile existente la momentul săvârșirii faptelor care se analizează. Această completare vine să fortifice legislativ principiul constituțional stabilit la art. 22 din Constituția Republicii Moldova care stabilește neretroactivitatea legii. Respectiva modificare va contribui la asigurarea securității raporturilor juridice și la previzibilitatea

normelor legislative întru asigurarea unei conduite corespunzătoare a subiecților care cad sub incidența legilor menționate.

Modificările pentru art. 19 sunt necesare, deoarece nu în toate cazurile Comisia de evaluare trebuie implicată în procesul de judecată (norma actuală nu prevede nici o derogare). De asemenea, aceasta are drept scop evitarea unei lacune legislative. Or, legea nr. 252/2023 nu reglementează opțiunile ce le are CSJ după recepționarea contestației, depuse drept urmare a reluării procedurii de evaluare. Cât și substituirea cuvintelor „comisia de evaluare a admis” cu cuvintele „au fost admise” este necesară pentru a uniformiza prevederea din Legea nr. 252 cu cea din redacția propusă pentru L 65/2023. Formularea generală va include atât încălcările ce ar putea fi comise de Comisia de Evaluare, cât și cele ce ar putea fi comise de CSM/CSP.

Art. II conține modificări pentru Legea nr. 64/2023, care au drept scop deblocarea activității Curții Supreme de Justiție în partea ce ține de emiterea avizelor consultative în procedura penală de unificare a practicii judiciare. Or, potrivit actualelor prevederi, atribuțiile CSJ în formula revizuită vor putea fi exercitate doar după numirea în CSJ a cel puțin 9 judecători evaluați conform prevederilor Legii nr. 65/2023. Subliniem că întru unificarea practicii judiciare, în special în procedura penală, este strict necesar ca CSJ să poată aplica toate procedeele de unificare prevăzute de lege, fără a fi ținută de faptul numirii sau nu a judecătorilor din noua componență a CSJ.

La Art.III, modificările propuse pentru alin. (4) și (6) din art. 11 au drept scop uniformizarea textului cu alineatele similare din Legea nr. 252/2023. De asemenea, Expunerea în redacție nouă a art. 18 alin. (2) și completarea acestui articol cu alineatele (2¹) – (2³) au drept scop uniformizarea prevederilor Legii nr. 65/2023 cu cele ale Legii nr. 252/2023. Referitor la modificarea propusă pentru art. 18 alin. (3), atragem atenția asupra necesității modificării, din considerentul că nu în toate cazurile trebuie de implicat comisia de evaluare în procesul de judecată. Spre exemplu, în cazul în care se va contesta încălcarea procedurii de examinare în CSP, nu va fi necesară citarea comisiei de evaluare.

La Art.IV, modificarea este necesară pentru aducerea în concordanță a prevederii legii nr.26/2022 cu prevederile Legii nr.65/2023 și respectiv a Legii nr.252/2023 cât privește instituirea imunității funcționale a membrilor Comisiei și a șefului secretariatului comisiei respective.

5. Fundamentarea economico-financiară

Proiectul de lege nu necesită cheltuieli financiare suplimentare.

6. Modul de încorporare a actului în cadrul normativ în vigoare

Drept urmare a adoptării a proiectului de lege respectiv va avea loc modificarea a următoarelor legi: a) Legea nr. 26/2022 privind unele măsuri aferente selectării candidaților la funcția de membru în organele de autoadministrare ale judecătorilor

și procurorilor; b) Legea nr. 64/2023 cu privire la Curtea Supremă de Justiție; c) Legea nr. 65/2023 privind evaluarea externă a judecătorilor și a candidaților la funcția de judecător al Curții Supreme de Justiție; d) Legea privind evaluarea externă a judecătorilor și procurorilor și modificarea unor acte normative nr.252 din 17.08.2023.

7. Avizarea și consultarea publică a proiectului

Proiectul de lege va fi avizat după intrarea în procedură legislativă conform prevederilor art.32 din Legea nr.100/2017

Deputați în Parlamentul Republicii Moldova

Olesea Stancu

Stancu